

ПОДАТКОВА РЕФОРМА: ОРІЄНТИР НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Важливим для України, враховуючи її трансформаційне становище, є сприяння сталого розвитку економіки та її структурній перебудові, особливе значення має стимулювання оновлення виробництва на інвестиційно-інноваційній основі.

На нашу думку, стратегія податкової політики має спиратися саме на ці ключові завдання. Враховуючи це, податкові реформи можуть бути дієвим інструментом на шляху досягнення ринкових перетворень в економіці держави.

З часів незалежності України було проведено декілька етапів податкової реформи, але їх ефективність та результативність невисока.

Останній етап податкової реформи почався з ухвалення в 2010 році Податкового Кодексу України, який вніс суттєві зміни в податковій системі України.

На нашу думку, цей етап є найважливішим з усіх етапів за час незалежності країни. Адже саме в цьому періоді були визначені напрями соціально-економічного розвитку України і вектори податкової реформи, засновані на послідовних змінах системного характеру. І хоча на цьому етапі не була визначена науково обґрунтована концепція розвитку податкової системи, податкова реформа слідувала векторах соціально-економічного розвитку, які були визначені Концепцією. Через системність і послідовність у вирішенні поставлених завдань, були досягнуті певні позитивні зміни в податковому законодавстві, а головним досягненням цього етапу стало прийняття наприкінці 2010 року Податкового Кодексу України. Однак багато завдань ще залишилися невирішеними і потребують подальшого дослідження.

У програмі економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» мета податкової реформи визначається як забезпечення стійкого економічного зростання на інноваційно-інвестиційній основі з одночасним збільшенням надходжень до бюджету усіх рівнів та державних цільових фондів.

Перед податковою реформою ставилося ряд завдань: перенесення податкового навантаження з мобільних факторів виробництва (праці, капіталу) - на споживання, ресурсні та екологічні платежі; скасування неефективних податків і зборів; удосконалення роботи податкових органів; скорочення переліку податкових пільг; введення податку на нерухоме

майно; гармонізація податкового законодавства; зниження податкового навантаження на платників.

Варто зазначити, що не всі кроки, передбачені даною програмою для досягнення поставленої мети можна вважати вірними. Наприклад поступове зменшення ставки податку на прибуток підприємства та податку на додану вартість передбачає зниження загального рівня податкового навантаження на платників податків. Однак, на нашу думку, це не буде стимулюючим фактором для підвищення їх ділової активності та вкладенню вивільнених коштів в оновлення і розширення виробництва.

При проведенні податкової реформи, як складового елементу досягнення економічного зростання необхідно враховувати наступне:

1 . Необхідно створити таку фінансову основу держави, яка дозволить через систему витрат бюджету фінансувати не тільки поточні витрати, а й здійснювати капіталовкладення в розвиток економіки і сприятиме структурній перебудові з подальшим розвитком ринкових трансформацій.

2 . Через зміни в податковій системі створити умови для підвищення економічної активності суб'єктів господарювання та сприяти економічному розвитку в країні.

До стратегічних орієнтирів податкової реформи України, спрямованої на стабільне економічне зростання, можна віднести наступне:

1. Збільшення фіскальної ефективності податків, а саме: збільшення надходження самих податків через розширення бази оподаткування, зменшення витрат на адміністрування податків та інше.

2. Збільшення соціальної ефективності податків, а саме: зменшення глибини соціальної нерівності, збільшення добробуту населення та інше.

3 . Збільшення економічної ефективності податків , а саме: сприяння інвестиційно-інноваційному розвитку, стимулювання інноваційного оновлення виробництва, структурна перебудова економіки та інше.

Таким чином, підвищення ефективності розподільних процесів через податки створить умови для економічного розвитку в країні, що у свою чергу збільшить загальну базу оподаткування. А це дозволить надалі збільшити надходження податків до бюджету та підвищить фіскальні можливості держави щодо здійснення капіталовкладень в розвиток економіки та її структурну перебудову.